

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490

จากการศึกษาวิจัย จะเห็นว่าปัจจุบันมีเหตุที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นประจำ ไม่
ว่าจะเป็นการก่ออาชญากรรมหรือก่อเหตุที่ทำให้มีการสูญเสียชีวิตขึ้น เป็นที่มาของการเกิด
โศกนาฏกรรมหลายครั้ง ดังจะเห็นได้จากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการไม่มีบทบัญญัติและมาตรการทาง
กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนขึ้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ที่ปรากฏในปัจจุบันที่ชัดเจน
เพียงพอ ซึ่งในขณะเดียวกัน พัฒนาการทางเทคโนโลยีนั้นมีการพัฒนา ซึ่งผลจากการพัฒนาดังกล่าว
ย่อมส่งผลให้มีการพัฒนาซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนให้มีความเหมือนหรือความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม
มาก ซึ่งแต่ก่อนนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนจะไม่มีเหมือนจริง มนุษย์ทั่วไปสามารถแยกแยะออกได้
ว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือปืนปลอม กับอาวุธปืน แต่ ณ ปัจจุบันพัฒนาการเพิ่มมากขึ้นจน
สามารถแยกแยะออกได้ยาก ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบแบบรูปทรง ลวดลาย สี หรือ แม้กระทั่งน้ำหนักก็
ตาม เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนบีบีกันซึ่งผู้ที่มีเจตนาที่ไม่ดีย้อมนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนเหล่านี้
ไปใช้ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นในสังคมมากมาย ก่อให้เกิดปัญหาตามมา

เมื่อมองในแง่ของความปลอดภัยของสังคม ถ้ามิได้มีบทบัญญัติหรือมาตรการควบคุมการ
ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ก็เป็นการเปิดโอกาสให้กับบุคคลผู้มีสิ่งเทียมอาวุธปืนนำสิ่งเทียมอาวุธปืน
มาใช้แบบผิดวัตถุประสงค์อันละเมิดต่อความปลอดภัยของสังคมโดยรวม ดังนั้น สังคมย่อมต้อง
กำหนดมาตรการควบคุมการมี ใช้ และการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน ของบุคคลดังกล่าว เฉก
เช่นเดียวกับกับอาวุธปืน ซึ่งเป็นสิทธิของสังคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่อย่างไรก็ตามมาตรการ
ดังกล่าว แม้จะมีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันเป็นการกระทบกระเทือนต่อ
สิทธิและเสรีภาพแห่งปัจเจกชนด้วย ซึ่งกฎหมายที่จะกำหนดบทบัญญัติที่ก้าวล่วงไปละเมิดสิทธิ
ส่วนบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่เป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญรวมทั้งยังคงยืนยันหลักหลักการเป็น “นิติรัฐ”
นั้นจะต้องมีหลักในการให้อำนาจรัฐจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ ในขณะเดียวกันก็
จำกัดขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐดังกล่าวได้ด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ดังนั้น อำนาจของรัฐที่จะใช้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำตามที่กฎหมาย
กำหนดอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงสัดส่วน ความเหมาะสมของการรักษาคุณภาพ

ระหว่างประโยชน์สาธารณะกับการจำกัดสิทธิของปัจเจกชน ซึ่งได้รับรองโดยรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ.2490 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับอาวูรป็นและเครื่องกระสุนปืนนั้น มีอยู่เพียงฉบับเดียวที่ยังคงบังคับใช้อยู่ และใช้ตลอดมาตั้งแต่สมัยบ้านเมืองยังมีลักษณะเป็นสังคมเกษตร แต่ปัจจุบันจากการเปลี่ยนแปลงสังคมได้เปลี่ยนแปลงจากยุคเกษตรกรรมมาสู่ยุคอุตสาหกรรมและกลายเป็นสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว แต่ในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ.2490 ยังมีได้มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะใช้บังคับควบคุมการก่ออาชญากรรมในปัจจุบันได้ พร้อมกับการทำให้ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยไม่มีความรู้สึกว่าถูกลิดรอนสิทธิตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครอง

ดังนั้น จากการศึกษาการบังคับใช้พระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ.2490 เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวูรป็น สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ดังนี้

วิเคราะห์ปัญหาการบังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ.2490 เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวูรป็น การนำเอาไปใช้โดยมิชอบ ผิดประเภท ผิดวัตถุประสงค์

1. ปัญหาเกี่ยวกับความชัดเจนของบทบัญญัติ

พระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ.2490 ถือเป็นกฎหมายอาญาประเภทหนึ่ง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องตีความโดยเคร่งครัดเช่นกฎหมายอาญาทั่วไป ปัญหาข้อนี้มีความสำคัญมาก เพราะหลัก “ไม่มีความผิด และไม่มีโทษโดยไม่มีความผิด” ที่มาจากสุภาษิตละตินว่า “Nullum crimen, nulla poena sine lege” เป็นหลักประกันการลงโทษทางอาญาแก่บุคคล ซึ่งมีเนื้อหาหลัก 4 ประการ (ทวิเกียรติ มินะกนิษฐ, 2543, หน้า 25) คือ

- 1.1 การห้ามใช้กฎหมายจารีตประเพณี ลงโทษทางอาญาแก่บุคคล
- 1.2 การห้ามใช้กฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง ลงโทษทางอาญาแก่บุคคล
- 1.3 กฎหมายอาญาต้องบัญญัติให้ชัดเจนแน่นอน และ
- 1.4 กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

หมายความว่า ถ้าการตีความนั้นทำให้จำเลยไม่มีความผิดหรือทำให้การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดก็ไม่สามารถนำตัวจำเลยมาลงโทษได้แม้ว่าข้อเท็จจริงจะปรากฏชัดเจนว่าจำเลยมุ่ง

หมายกระทำการอันฝ่าฝืนต่อกฎหมายก็ตาม ดังนั้น ความหมายของคำว่า “มิไว้ครอบครอง” ที่ไม่ชัดเจนอาจมีผลทำให้กฎหมายอาชญากรรมของไทยไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพกับสิ่งเทียมอาชญากรรม เพื่อบรรลุเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย

จากความไม่ชัดเจนก่อให้เกิดปัญหาในสองประเด็นใหญ่ คือ ประเด็นเรื่อง “การมีสิ่งเทียมอาชญากรรมไว้ในครอบครอง” และประเด็นเรื่อง “การพกพาสิ่งเทียมอาชญากรรมติดตัว” อันเป็นปัญหาสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบของเจ้าพนักงานตำรวจผู้เกี่ยวข้องในหลายกรณี

2. ปัญหาหลักเกณฑ์การขออนุญาตทำ ซื่อ มิ ใช้สิ่งเทียมอาชญากรรมติดตัว

การจำกัดสิทธิเสรีภาพจะต้องทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยต้องพิจารณาเลือกใช้มาตรการในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในลักษณะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุ (Cause) และ ผล (Effect)

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอาชญากรรม เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาชญากรรม พ.ศ.2490 นั้น บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันบุคคลผู้มีอาชญากรรมเท่านั้น กล่าวคือ ให้บุคคลมีและใช้อาวุธปืนเพื่อป้องกันตัว และทรัพย์สิน เพื่อการกีฬา และเพื่อล่าสัตว์ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 และมาตรา 9 ดังนี้

มาตรา 7 “ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื่อ มิ ใช้ ตั้ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืน หรือ เครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับการขออนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่”

มาตรา 9 วรรคหนึ่ง “ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ทำให้เห็นได้ว่า ความจำเป็นในการออกมาตรการเพื่อควบคุมสิ่งเทียมอาชญากรรมในสมัยนั้น ยังไม่มี จึงต้องควบคุมเพียงอาวุธปืน เพียงเท่าที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัดเท่านั้น

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขออนุญาตทำ ซื่อ มิ ใช้สิ่งเทียมอาชญากรรม มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของการทำ ซื่อ มิ ใช้สิ่งเทียมอาชญากรรม

มาตรา 52 “ห้ามมิให้ผู้ใดตั้ง นำเข้า หรือค้าซึ่งสิ่งเทียมอาชญากรรม เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่”

มาตรา 53 “ในการตั้งนำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาชญากรรม ให้นำมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 30 มาตรา 31 และมาตรา 37 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

ตามพระราชบัญญัติอาชญากรรม เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาชญากรรม พ.ศ.2490 ไม่มีมาตรการควบคุม “การทำ ซื่อ มิ ใช้” ซึ่งสิ่งเทียมอาชญากรรม ทั้งนี้ ตามมาตรา

7 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 กำหนดมาตรการควบคุมไว้เฉพาะการทำ ซื่อ มี ไซ้ ซึ่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน หาได้ครอบคลุมถึงการทำ ซื่อ มี ไซ้ ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่

จากการศึกษาจะเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 52 และมาตรา 53 นั้น หากปรากฏว่า ผู้ใดทำ ซื่อ มี ไซ้ ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืน ผู้นั้นหาได้มีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 ไม่ ส่งผลให้บุคคลผู้ไม่มีความผิดมีโอกาสทำ ซื่อ มี ไซ้โดยมิชอบ ผิดประเภท ผิดวัตถุประสงค์ มาใช้ในการที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดง่ายขึ้น กล่าวคือ แทนที่จะใช้เพื่อเป็นเกมกีฬา หรือเพื่อเป็นของเล่นแต่กลับนำมาใช้ในการก่อเหตุอาชญากรรม เช่นการจี้ ปล้น หรือข่มขู่ผู้อื่น เป็นต้น นำมาซึ่งความเดือดร้อนในสังคมดังจะเห็นได้จากข่าวตามสื่อต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังเช่น

2.1.1 กรณีที่ ร.ต.อ. ภาสกร มณีชรรัตน์ พนักงานสอบสวน (สบ.1) สน.หัวหมาก ได้รับแจ้งเหตุคนร้ายบุกเคี้ยวไซ้ปืนปลอมบุกเข้าจี้ชิงทรัพย์ ร้านทอง ซอยรามคำแหง 29 ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจและประชาชนร่วมกันจับกุมคนร้ายไว้ได้ พร้อมของกลางปืนปลอม 1 กระบอก สร้อยคอทองคำหนัก 1 บาท พร้อมพระเหลี่ยมทอง ทราบชื่อคนร้าย คือ นายเมืองมนต์ คงการเรียน ชาว จ.อุดรธานี เบื้องต้นรับสารภาพว่า ก่อนหน้านั้นเคยเป็นพนักงานส่งของย่านสุขุมวิท 95 ก่อนจะตกงานและตอนนี้ไม่มีเงินใช้ จึงเกิดภาวะเครียด โดยก่อนหน้านั้น เคยนั่งรถโดยสารประจำทางผ่านหน้าร้านทองแห่งนี้เป็นประจำเพื่อกลับบ้านที่ซอยนวมินทร์ 88 และเห็นว่าที่ร้านทองมีแต่ผู้หญิงเฝ้าร้าน เมื่อตกงานไม่มีเงิน จึงตัดสินใจหาซื้อปืนปลอมลักษณะคล้ายปืนไฟแฮ็คจากคลองถมมาเตรียมไว้ และในวันนี้ได้ตัดสินใจนั่งรถโดยสารประจำทางนำปืนมาก่อเหตุ จนกระทั่งถูกจับกุมได้ดังกล่าว

2.1.2 กรณีที่ ร.ต.อ.สมชาย ชัยคณานุกูล รอง สวป.สภ.เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รับแจ้งว่า น.ส.น้ำฝน สรัมย์ โสภ อายุ 28 ปี ถูกแก๊งโจรวัยรุ่น 3 คน ไซ้ปืนจี้ทำร้ายร่างกายปล้นเอาทรัพย์สินเป็น กระเป๋าสะพายสีน้ำเงิน และมีถือ 2 เครื่องไป เหตุเกิดบริเวณหน้าโรงแรม อมารีออคิตรีสอร์ทแอนด์ทาวเวอร์ ใกล้เคียงวงเวียนปลาโลมา ถนนพัทยาเหนือมุ่งหน้าลงชายหาดพัทยา ม.9 ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี หลังก่อเหตุคนร้ายขับจี้รถจักรยานยนต์ซ้อนท้ายกันหลบหนีไปทางถนนพัทยานาเกลือ ภายหลังรับแจ้งจึงนำกำลังไปตรวจสอบพร้อมติดตามจับกุมตัวคนร้ายต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมตัวคนร้ายที่ก่อเหตุไว้ได้บริเวณหน้าโรงแรม พูลแมน พัทยา ในซอยวงศ์อำมาตย์ ถนนพัทยานาเกลือ โดยคนร้ายที่ก่อเหตุทั้ง 3 คน สอบสวนทราบชื่อ นายนัท (นามสมมุติ) อายุ 16 ปี ค.ช.บอม (นามสมมุติ) อายุ 14 ปี และ ค.ช.เป็ก (นามสมมุติ) อายุ 14 ปี พร้อม รดจย.ยี่ห้อฮอนด้าโนวา ที่ไซ้จับจี้ก่อเหตุ ตรวจสอบในตัวของ ค.ช.เป็ก พบอาวุธปืน บีบีกัน 1

กระบอกพกซุกซ่อนอยู่ที่เอว และของกลาง กระเป๋าสะพายสีน้ำตาลภายในมีโทรศัพท์มือถือ จำนวน 2 เครื่อง จากการสอบสวน ด.ช.เป็ก หนึ่งในผู้ต้องหาที่ร่วมก่อเหตุ สารภาพว่าตนเป็นคนลงมือใช้ ปืนก่อเหตุและใช้ปืนตบที่ไหล่ของผู้เสียหายแล้วปล้นเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายมา โดยมีเพื่อน ๆ ทั้ง 2 คนรออยู่ที่รถจักรยานยนต์แล้วพากันขับขี่รถมาหลบหนีก่อนมาถูกตำรวจจับ ทั้งนี้ผู้ก่อเหตุ ทั้ง 3 คน ให้การสารภาพว่าร่วมกันก่อเหตุจริงหวังจะเอาเงินไปแบ่งกันใช้และเอาไปเล่นเกมส์ ส่วน อาวุธปืน บีบีกัน นั้นซื้อต่อมาจากเพื่อนเพื่อใช้ก่อเหตุโดยเฉพาะ ทั้งนี้ตำรวจได้แจ้งให้ผู้ปกครอง ของผู้ก่อเหตุทั้ง 3 คนให้ทราบเรื่อง ก่อนควบคุมตัวทั้ง 3 คน โดยแจ้งข้อหาว่า ร่วมกันชิงทรัพย์ผู้ส่ง ตัวให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป

วิเคราะห์ปัญหาการบังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุ ระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 เกี่ยวกับปัญหาเรื่องความเหมาะสม ของโทษ

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 จะเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา แต่วัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้มีได้มุ่งถึงการกระทำ อันเป็นการทบทกระเทือนต่อความมั่นคงของสังคมโดยตรง ดังเช่นกฎหมายอาญาที่เป็นความผิดอัน เห็นได้ในตัวเอง แต่ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้ เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 นี้ ถือเป็นความผิดเทคนิค ซึ่งหมายถึงเป็นความผิดเพราะ กฎหมายระบุว่ามีความผิด (Mala prohibita) ดังนั้น ผู้ใดสั่ง นำเข้า หรือค้าซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ ในความครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตจึงถือว่าไม่ถูกต้องโดยผลแห่งกฎหมายอันมีวัตถุประสงค์ เพียงเพื่อป้องกันหรือควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งจัดเป็นการควบคุมทางอ้อม มิใช่เป็นการก่อ อาชญากรรมร้ายแรง การพิจารณาลงโทษตามความผิดนี้ จึงควรพิจารณาให้เหมาะสมแก่การกระทำ

โทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียม อาวุธปืน พ.ศ.2490 ที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น มีมาตรการลงโทษที่ค่อนข้างจำกัด เพียง 2 ประการ คือ โทษปรับ หรือจำคุก ศาลไม่สามารถใช้ดุลพินิจเลือกลงโทษจำเลยให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์ได้ โทษจำคุกบางครั้งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หากเป็นการกระทำโดยเจตนาทำ ซื่อ มี ใช้ ทั้งไม่เป็น ประโยชน์ต่อสังคมแต่ประการใด เมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีการลงโทษ เพราะความผิดตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 เป็นความผิดประเภทที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิดมิใช่ความผิดในตัวเอง (Mala in se) อันจะ เกิดจากความชั่วร้ายของผู้กระทำผิด

ส่วนโทษปรับที่กำหนดไว้จำนวน 1,000 บาท ถ้าพิจารณาในแง่ความเหมาะสมของการลงโทษถือว่า ได้สัดส่วนดีแล้ว แต่ถ้ามองในแง่ทฤษฎีการลงโทษ โทษปรับดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลในทางป้องกันหรือยับยั้งการกระทำผิดแต่อย่างใด ทั้งยังไม่อาจทำให้ผู้กระทำผิดเกิดความหยาบใจ เพราะเงินค่าปรับจำนวน 1,000 บาท ถือว่าเป็นจำนวนเล็กน้อยมาก เมื่อเทียบกับความเสียหายที่สังคมโดยรวมได้รับ

ประกอบกับบทกำหนดโทษตาม มาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติอาวรูปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวรูปืน พ.ศ.2490 ที่บัญญัติว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 47 มาตรา 52 หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนท้องที่ตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ซึ่งยังเป็นบทลงโทษที่เบามากจึงทำให้ผู้ส่ง นำเข้า หรือค้าไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายทำให้มีการส่ง นำเข้า หรือค้ากันอย่างเสรี เช่น

กรณี บก.น.6 แกลงผลจับสิ่งเทียมอาวรูปืนกว่าร้อยกระบอก ได้ผู้ต้องหา 30 ราย มูลค่านับแสน โดยของกลางยึดไว้ส่วนใหญ่จะลักลอบขายแถวคลองถม-สะพานเหล็ก-มานูญครอง ขณะที่ ผบก.น.6 บอกได้สั่งให้ทุกโรงพักเข้มงวดจับผู้ค้าปืนปลอมให้จริงจัง เพื่อป้องกันคนร้ายใช้ก่อเหตุโจรกรรม พล.ต.ต.วิทยา รัตนวิชัย ผบก.น. 6 แกลงข่าวผลการจับกุมสิ่งเทียมอาวรูปืน ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจในพื้นที่ บก.น.6 ได้ระดมกวาดล้างจับกุมผู้ต้องหาค้าสิ่งเทียมอาวรูปืนได้ผู้ต้องหาจำนวน 30 ราย พร้อมของกลางอาวรูปืนปลอมแบบปืนพกสั้น และแบบปืนยาว จำนวน 119 กระบอก รวมมูลค่ากว่า 100,000 บาท พล.ต.ต.วิทยา กล่าวว่า สิ่งเทียมอาวรูปืนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมีลักษณะที่คล้ายกับของจริงมาก ทำให้มีอาชีพสามารถนำไปก่อเหตุโจรกรรมทรัพย์สิน ปล้นธนาคาร และร้านทองได้ อาวรูปืนปลอมดังกล่าวยังสามารถทำให้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้ขึ้นอยู่กับเบอร์ของปืน ซึ่งมีทั้งปืนอัดลม ปืนไฟแช็ค นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์และมีลักษณะชอบความรุนแรงก็สามารถนำปืนปลอมมาใช้ในทางที่ผิดได้ จึงได้สั่งการให้ทุกโรงพักเข้มงวดกวาดล้างจับกุมการค้าสิ่งเทียมอาวรูปืน ซึ่งของกลางทั้งหมดสามารถตรวจยึดและจับกุมผู้ต้องหาได้ที่ย่านคลองถม สะพานเหล็ก และมานูญครอง โดยผู้ค้าจะลักลอบจำหน่ายให้กับลูกค้าจะไม่นำมาโชว์ที่หน้าร้านเพื่อหลบหนีการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พล.ต.ต.วิทยา กล่าวต่อว่า ปัจจุบันมีการก่อเหตุโจรกรรมทรัพย์สิน และปล้นจี้ร้านสะดวกซื้อบ่อยครั้ง ซึ่งคนร้ายก็มักจะใช้ อาวรูปืนปลอม ทำให้พนักงานต่างพากันหวาดกลัว จึงต้องเร่งกวาดล้างเพื่อไม่ให้ นำสิ่งเทียมอาวรูปืนมาก่อเหตุได้อีก เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหาทั้งหมดมาสอบปากคำ และยึดของกลางมาตรวจสอบก่อนจะนำของกลางทั้งหมดส่งกรมศุลกากรเพื่อตรวจสอบอย่างละเอียดอีกครั้ง

วิเคราะห์ปัญหาการบังคับกฎหมายตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 เกี่ยวกับการมีสิ่งเทียมอาวุธปืน เหล่านี้อยู่ในความครอบครองหรือการพกพา

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเคลื่อนไหวในการใช้ชีวิตประกอบการทำงานอยู่นอกบ้านมากกว่าในบ้าน การมีสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงต้องมีมาตรการในการให้อนุญาตพาติดตัวไปนอกบ้านเพื่อป้องกันมิให้เกิดการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ดังเช่น กรณีที่บรรดาวัยรุ่นชอบนำมาเหน็บที่เอวให้ตุง ๆ เหมือนต้องการให้คนอื่นที่พบเห็นว่าข้านี้มีอาวุธปืน นั่งซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์ตระเวนไปเรื่อย ๆ เจอด่านตรวจ เจอด่านตรวจกันเจอก็ไม่มีความผิอะอะไรจึงมีโอกาสดูที่เด็กวัยรุ่นเหล่านี้จะนำไปข่มขู่หรือก่อเหตุได้

จากตัวอย่างดังที่ได้แสดงข้างต้นนั้น เป็นที่เห็นได้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น กฎหมายตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 แล้วพบว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวไม่กำหนดมาตรการในการครอบครอง หรือพกพาแต่ประการใด อาจด้วยเหตุที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนบีบีกันหรือปืนลมที่นิยมแพร่หลาย ไม่เข้าข่ายพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 หลังกระทรวงมหาดไทยส่งให้วินิจฉัย อ่างมีการนำเข้าหลายจังหวัดโดยไม่ขออนุญาต ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนบางประเภทมีรูปร่างและกลไกการทำงานใกล้เคียงกับปืนมากจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการป้องกัน และยับยั้งเบื้องต้นในการออกใบอนุญาตให้มีการครอบครอง และพกพาส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

วิเคราะห์ความเกี่ยวพันระหว่างสิ่งเทียมอาวุธปืนกับการประกอบอาชญากรรม

ในปัจจุบันอาชญากรรมมีความเกี่ยวพันกับอาวุธปืนเป็นจำนวนมากเนื่องจากอาวุธปืนมักถูกใช้ในการกระทำความผิดมากกว่าอาวุธชนิดอื่น ทั้งนี้ เพราะสมรรถนะและศักยภาพในการประทุร้ายต่อชีวิตร่างกายของอาวุธปืนมีสูง กอปรกับการพกพาที่สามารถปกปิดได้ง่ายโดยเฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนชนิดพกพา จึงทำให้เป็นที่นิยมต่อบรรดาเหล่าอาชญากรที่มักจะเลือกมาใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทำให้รัฐจำเป็นต้องออกกฎหมายควบคุมเพื่อมิให้มีการครอบครองและใช้อาวุธปืนได้โดยเสรี เป็นการป้องปรามมิให้เกิดปัญหาความรุนแรงจากอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตามการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนก็มิได้ห้ามมิให้สั่ง นำเข้า หรือค้าได้โดยเสรี เป็นการป้องปรามมิให้เกิดปัญหาความรุนแรงจากอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตามการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ก็มีได้ห้ามกรณีการทำ ชื่อ มี ไซ้ ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืน

เมื่อมีการนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ก่อเหตุอาชญากรรมแน่นอนผู้เสียหายย่อมต้องกลัวอยู่แล้วแต่ผู้ก่อเหตุไม่ต้องกลัวว่าโทษทางกฎหมายอาญาจะหนักขึ้นเพราะกฎหมายไม่ถือว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นบีบีกัน ปืนไฟแช็คฯ เหล่านี้เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 จึงทำให้ผู้ที่มีเจตนาไม่บริสุทธิ์อาชยช่องโหว่ทางกฎหมายนี้ นำสิ่งเทียมอาวุธปืนเหล่านี้มาใช้ในการก่อเหตุเพราะเมื่อถูกจับก็ได้รับโทษสถานเบา

ทั้งนี้กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือหารือ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา(เรื่องเสร็จที่ 846/2551) สรุปความว่า นายณัฐพงษ์ กิ่งแก้ว ประธานชมรม BB Gun อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอรื้อว่า BB Gun เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หรือไม่ และประชาชนที่ครอบครอง BB Gun อยู่ขณะนี้มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ หากผิดกฎหมายต้องปฏิบัติอย่างไรให้ถูกต้อง

กรมการปกครองมีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอรื้อว่า ปืนอัดลมเบาและเครื่องกระสุนปืน (BB Gun) จะถือเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน หรือสิ่งเทียมอาวุธปืน ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืน หรือไม่ว่างไร ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติตอบข้อหารือสรุปได้ว่า ปืนอัดลมเบา (BB Gun) ตามตัวอย่างที่กรมการปกครองส่งไปให้ตรวจพิสูจน์ เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนตามมาตรา 4 (5) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ เนื่องจากมีสภาพคล้ายอาวุธปืน แต่ไม่สามารถส่งเครื่องกระสุนปืนได้ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5793/2544 วินิจฉัยว่า ตามผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่า อาวุธปืนของกลางเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนพกชนิดอัดลมชนิดใช้ยิงกับลูกกระสุน พลาสติกทรงกลมขนาด 6 มิลลิเมตร ซึ่งใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุไม่ได้ มิใช่อาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาวัตถุที่เรียกว่า BB Gun ซึ่งกลไกการทำงานเลียนแบบอาวุธปืน มีขนาด สี สัน รูปร่างและน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืน ยกเว้นกระสุนที่ทำมาจากเม็ดพลาสติกหรือผลิตภัณฑ์เซรามิกสังเคราะห์ ที่มีน้ำหนักเบาตั้งแต่ 0.12 กรัม ไปจนถึง 0.50 กรัม และมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร หรือ 8 มิลลิเมตร มีความเร็วต้นและแรงปะทะที่ 280 ฟุตต่อวินาที จึงมีความเห็นว่า BB Gun เป็นอาวุธปืน พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 และให้กรมการปกครองไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

BB Gun โด่งดังอย่างมากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา แต่ความเป็นจริงเริ่มมีในประเทศไทยมานาน เพียงแต่ไม่ยังค่อยเป็นที่นิยมมาก เนื่องจากสมัยก่อนอุปกรณ์ในการเล่นมีราคาที่สูงอยู่ จนยุค

สมัยเปลี่ยนไปราคาของปืน อุปกรณ์ ชุดแต่งกาย มีราคาถูกลงส่งผลให้ผู้คนทั่วไปสามารถหามาเล่นได้ไม่ยากนัก ในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ กลุ่มคนเล่นจึงกว้างมากขึ้น หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งมีสนามที่เปิดให้บริการมากขึ้น จึงทำให้กลายเป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบันระบบการทำงานใช้ระบบแก๊ส และไฟฟ้า ลักษณะภายนอกเหมือนกับปืนจริงจนแทบจะแยกไม่ออก ต้องสังเกตุดีๆ เนื่องจากทางผู้ผลิตพยายามที่จะทำมาให้เหมือนปืนจริงมากที่สุด ทั้งขนาด น้ำหนัก สีสีน บางรุ่นวัสดุที่ใช้ทำก็เป็นโลหะแข็งจึงมีความเหมือนมาก ด้วยความเหมือนนี้จึงทำให้เป็นที่นิยมของนักเล่นปืน โดยทั่วไป และยังมีผู้ที่ชื่นชอบเก็บสะสมไว้เป็นคอลเล็กชั่น ตามความชอบของแต่ละคนความแรงของลูกกระสุน BB GUN ถูกปรับแต่งให้เพิ่มความแรงของกระสุนขึ้นไปอีก โดยมีอุปกรณ์เสริมและของแต่งมากมายเสริมความแรงให้กับปืนคู่ใจได้อย่างง่าย คายขึ้น จนสามารถสัมผัสถึงความแตกต่างได้อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ก็ขึ้นกับการแต่งปืนแต่ละรุ่น แต่ละแบบซึ่งแตกต่างกันออกไปอีก

จากการวิเคราะห์ กล่าวได้ว่า หากภาครัฐไม่ควบคุมอย่างเข้มงวดเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปในการสั่ง นำเข้า หรือค้า ตลอดจนทำ ซื่อ มี ใช้ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืน อย่างแพร่หลายแล้ว อาชญากรรมก็จะเพิ่มขึ้น อันเป็นช่องว่างในการเกิดขึ้นของปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ได้